

Kriittinen Analyysi Sitran Megatrendien Evoluutiosta (2017 - 2023)

Supermegatrendit Postnormaalissa Ajassa: Kaupalliset Vaikutukset

Kohderyhmä: Kaupallinen Johtoryhmä

Päivämäärä: 27. lokakuuta 2025

Viite: Sitran Megatrendiraportit 2017, 2020, 2023

Evoluutio Konfliktiin

Sitran megatrendien kehitys vuosien 2017 ja 2023 välillä osoittaa fundamentaalisen siirtymän **potentiaaleista ja kehityskuluista (2017)** kohti **geopoliittisesti latautuneita kriisejä ja systeemisiä murtumia (2023)**. Nämä yksittäiset megatrendit eivät toimi erillään, vaan kietoutuvat toisiinsa kolmeksi keskeiseksi **Supermegatrendiksi**, jotka sanelevat tulevaisuuden markkinaolosuhteet. Sitran näkemys on, että paluuta vanhaan normaaliihin ei ole, ja menestykseen yritysten on panostettava **tulevaisuusresilienssiin**.

Supermegatrendit ja Liiketoimintavaikutukset

Talousjärjestelmän vakauteen vaikuttavat kolme pääasiallista, toisiaan vahvistavaa supermegatrendiä:

1. Ekologinen Resilienssikriisi

Tämä syntyy siitä, että **Luonnon kantokyky murenee**, mikä ajaa suoraan siihen, että **Talouden perusta rakoilee**. Tämä on evoluutio 2017 trendistä *Ymmärrys maapallon kantokyvystä kasvaa*.

Kaupalliset Vaikutukset	Strategiset Toimenpiteet
Kustannus- ja Toimitusketjuhäiriöt: Äärimmäiset sääolot ja luonnonvarojen niukkuus nostavat raaka-aineiden hintoja ja aiheuttavat ennakoimattomia katkoja	Sopeutuminen & Kiertotalous: Investointit kiertotalouden ratkaisuihin ja omaan uusiutuvaan energiantuontaan. Toimitusketjun

globaaleihin toimitusketjuihin.	lyhentäminen ja läpinäkyvyys vähentäävät riskejä.
Sääntelypaine: CSRD-direktiivin ja EU-taksonomian kaltaiset säädökset tekevät kestävyydestä pakollista (compliance) ja rajoittavat ei-kestäävää rahoitusta.	Kestävä Liiketoiminta: Decarbonization Roadmap pakollinen kilpailuvaltti. Vain kestävät liiketoimintamallit saavat tulevaisuudessa pääomaa.

Geoteknologinen Valtaistelu

Tämä supermegatrendi kuvaaa **Demokratian kamppailun koventumista** kytkeytyneenä suoraan **Kilpailuun digivallasta kiihtyy**. Se on siirtymä vuoden 2017 *Datan vallan* potentiaalista geopoliittiseen konfliktiin.

Kaupalliset Vaikutukset	Strategiset Toimenpiteet
Markkinoiden Fragmentaatio: Teknologiasodat (esim. Yhdysvallat vs. Kiina) ja data-autonomian vaatimukset (esim. EU:n tietosuojasääädökset) jakavat markkinoita ja vaikeuttavat globaalialla skaalausta.	Teknologia-autonomia ja Turvallisuus: Panostus kyberturvallisuuteen ja strategiseen riippumattomuuteen kriittisissä teknologioissa. Euroopassa vahva panostus sääntöjen noudattamiseen, avoimuuteen ja tietosuojaan.
Luottamuskriisi: Informaatiovaikuttaminen ja luottamuksen rapautuminen vaikuttavat brändin arvoon. Eettisesti kyseenalaiset Al-ratkaisut aiheuttavat maineriskin.	Reilu Digimaailma: Kehitetään ja käytetään teknologiaa eettisesti ja läpinäkyvästi . Reilun datatalouden periaatteet tarjoavat uuden kilpailuedun.

Epävarmuuden Sosiaalinen Polarisointi

Tämä supermegatrendi kuvaaa, miten kriisit ja **Talouden perustan rakoilu** ruokkivat **Hyvinvoinnin haasteita** ja sosiaalista polarisaatiota, mikä vaikuttaa suoraan työvoiman saatavuuteen.

Kaupalliset Vaikutukset	Strategiset Toimenpiteet
Työvoimapula ja Tuottavuus: Hyvinvoinnin haasteet (erityisesti mielenterveysongelmien kasvu nuorilla) ja globaali epävarmuus vähentävät työvoiman saatavuutta ja heikentävät työntekijöiden	Työntekijäpääoman Vahvistaminen: Ennaltaehkäisevät investoinnit kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja mielenterveyteen ovat kriittisiä

tuottavuutta.	rekrytoinnissa ja pitovoimassa.
Kysynnän Volatiliteetti: Kuluttajien ostovoiman heikkeneminen ja luottamuksen puute kasvattavat kysynnän epävarmuutta ja vaativat joustavampia liiketoimintamalleja.	Arvojen Vahvistaminen: Selkeää Yritysvastuu (Purpose) erottaa polarisoituneessa markkinassa. Keskitytään resilienssiin ja joustavaan hinnoittelun epävarman kysynnän hallitsemiseksi.

Sitran Strateginen Suunta: Tulevaisuusresilienssi

Sitran näkemys suunnasta eteenpäin kiteytyy **tulevaisuusresilienssin** rakentamiseen – kyyyn selviytyä jatkuvista kriiseistä ja samalla uudistua. Johtoryhmälle tämä tarkoittaa:

- Ekologian Integroiminen Talouteen:** Luonnon kantokyvyn rajat eivät ole vain **rajoite**, vaan **uuden taloudellisen kasvun perusta**. Korjaavaan ja uusintavaan talouteen siirtyminen on ainoa tapa taata pitkän aikavälin vakaus.
- Valinnan Paikkoihin Tarttuminen:** Kriisien keskellä on tehtävä **tietoisia valintoja** ja nähtävä teknologinen murros (esim. AI) välineenä **reilun digimaailman** luomiseen, ei vain kustannussäästönä.
- Ylisukupolvisuuden Edistäminen:** Panostamalla **kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin** ja ratkaisemalla sosiaalisia haasteita turvataan tulevaisuuden työvoima ja markkinat.

Johtopäätös: Muutos 2017:n potentiaalista 2023:n kriisiin on peruuttamaton. Yrityksemme menestys riippuu kyvystämme integroida nämä kolme supermegatrendiä strategiseen päätöksentekoon ja nähdä **kestävyys ja autonomia** uusina kilpailutekijöinä.